

Asia: VN/33727/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Jyväskylän palvelualan opisto arvostaa mahdollisuutta kommentoida esitysluonnoksen sisältöä.

Esitysluonnoksessa tavoitellaan isoja muutoksia ammatillisen koulutuksen toteutukseen ja rahoitukseen. Lakimuutosten perusteluista ei kokonaisuudessaan selviä mitä niillä tavoitellaan. Nykyisessä muodossaan lakimuutokset laittavat koulutuksenjärjestäjät hyvin eri arvoiseen asemaan, vastoin hallitusohjelman kirjausta järjestäjäneutraaliteetista.

Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset

Ammatillisen koulutuksen kokeilun säädösehdotukset asettavat koulutuksenjärjestäjät hyvin eri arvoiseen asemaan. Kokeiluun valittavat koulutuksenjärjestäjät saavat järjestää hyvinkin vapaasti kaikenlaista ammattilista koulutusta sekä suomen- tai ruotsinkielellä sekä englanniksi. Kokeilun ulkopuolelle jääville koulutuksenjärjestäjien järjestämisluvut lain muutoksen perustelun mukaisesti jäädytetään, joka hankaloittaa koulutuksenjärjestäjien toimintaa ja vastaamista työelämän tarpeisiin. Tulee jopa mieleen ovatko kokeiluluvan säännökset vastoin hyvää hallintotapaa ja kilpailuneutraaliteettia.

Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset

Rahoituksen uudistukset ovat pääosin kannatettavia, millä tehostetaan ammatillista koulutusta ja työllistymistä. Huoli nousee opiskelija- ja työelämäpalauteen osuuden pienuudesta. Mallissa esitetään, että palautteen osuus olisi vain kaksi prosenttia nykyisen kolmen prosentin sijaan. Palaute on keskeinen laadun mittari ja olemme sitä mieltä että palautteen osuus nostetaan viiteen prosenttiin. Palautteen keräämiseen tehdään paljon työtä sekä oppilaitoksissa että opetushallituksessa, joten palautteen arvon tulisi olla suurempi. Toisaalta kahden prosentin osuus on niin marginaalinen rahoituksessa, jos sitä ei nosteta viiteen prosenttiin, niin sen voisi silloin poistaa kokonaan. Poistamalla palaute kokonaan säästettäisiin rahaa sekä oppilaitoksissa että opetushallituksessa.

Lakiesityksessä on esitetty kerroin opiskelijan lähtötasolle, mutta sitä ei ole määritelty mitenkään. Tämä yksityiskohta estää myös osaltaan rahoitusmallin muutosten arvioinnin organisaatiokohtaisesti, sillä indikaattorin vaikutusta kokonaisuuteen ei voi vielä tässä vaiheessa arvioida. Rahoitusuudistusta ei tulisi viedä eteenpäin ennen kuin kaikki rahoitukseen määriteltävät kertoimet on vahvistettu.

Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset

Jyväskylän palvelualan opisto kannattaa oppimisen tuen muutosta sellaisenaan. Pidämme erittäin tärkeänä että oppimisen tukea ja erityisen oppimisen tukea voi tarjota mahdollisimman moninainen ammattikunta oppilaitoksissa.

Tilauuskoulutusta koskevat säädösehdotukset

Ei lausuttavaa

Muut ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

Ei lausuttavaa

Asetusluonnokset

Asetus rahoituksen laskentaperusteista sisältää seuraavan linjauksen: Jos tutkinnon tai tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 0. Jos tutkinnon tai tutkinnon osana suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 1. Jos työllisyys tai työttömyys tahdotaan ottaa tällä tavalla indikaattoriksi, työttömyyden toteaminen opintojen alkuvaiheessa pitäisi olla mittauspisteenä, ei sen vuoden alku, kun opinnot alkavat.

Muut kommentit

-

Ahonen Sami
Jyväskylän Talouskouluyhdistys Ry.